

KİTABIN ADI

BEN YALNIZ IVAN

YAZAR

KATHERINE APPLGATE

ÇİZER

HANDE ÜNVER

PROJE KOORDİNATÖRÜ

NİLAY YILMAZ

ETKİNLİĞİ HAZIRLAYAN

MERYEM ERMEYDAN

ALTIN KİTAPLAR
AKADEMİ

ETKİNLİĞİN GENEL KAZANIMLARI

- Metinle ilgili 5N1K sorularını yanıtlar.
- Parça-bütün ilişkisini kurar.
- Parça-bütün ilişkisini fark eder.
- Neden-sonuç ilişkilerini fark eder.
- Resimlerle ilgili tahminlerde bulunur.
- Görsellerden ne anladığını ifade eder.
- Nesnelere ve sözcükler arasında bağlantı kurar.
- Resim, nesne ya da olaylar arasında ilişki kurarak düşüncelerini açıklar.
- Olayla/durumla ilgili tahminde bulunur.
- Fikirlerini gerekçeleriyle açıklar.
- Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.

Gerekli Malzemeler: Anketler (çocuk sayısı kadar), çalışma kâğıtları fotokopisi (çocuk sayısı kadar)

BECERİLER

- **Okuma Becerisi:** Yönetme (seçim yapma, ilişkiyi sürdürme)
- Anlam oluşturma (tahmin etme, çıkarım yapma, karşılaştırma, sınıflandırma, tepki verme)
- Çözümleme (parçalar arasında ilişki kurma)
- Yansıtma (kendini değerlendirme, tepki ortaya koyma)
- **Konuşma Becerisi**
- İçerik oluşturma (tahmin etme, çıkarım yapma, karşılaştırma, sınıflandırma, tepki verme)
- Kural uygulama (iletleri açık ve örtük biçimde ifade etme, beden dilini kullanma)
- Yansıtma (kendini değerlendirme, tepki ortaya koyma)
- **Yetkin ve Erdemli İnsan:** Ahlaklı, merhametli, cesaretli
- **Eğilimler:** Benlik eğilimleri (merak, bağımsızlık, kendine inanma), sosyal eğilimler (sorumluluk, empati), entellektüel eğilimler (soru sorma, gerçeği arama, şüphe duyma)

ÖZET

Gümüş sırtlı bir goril olan Ivan, 8. Çıkış Büyük Alışveriş Merkezi ve Oyun Salonu adlı AVM'deki cam duvarların arkasında yaşar. Arkadaşları Bob adında bir sokak köpeği, papağan Telma ve Stella adında bir sirk filii ile her gün gösteri yaparlar. Ivan henüz küçükken ailesinden ve doğal yaşamından koparılır. Küçüklüğünden beri patronu Mack ile yaşar. Mack, onu bir insan yavrusu gibi evinde büyütür. Ivan'a giysiler giydiren; beyzbol oynamayı öğretir; birlikte yemeğe çıkarlar. Ivan zamanla insanların ilgisini çeker. Mack bu ilgiden para kazanmayı düşünür. Böylece Ivan çok uzun yıllar cam bir kafeste gösteri gorili olarak yaşar.

Mack, insanların dikkatini çekmek için büyük bir tabela hazırlar. Tabelada "Tek ve yalnız Ivan'ın evine, 8. Çıkış Büyük Alışveriş Merkezi'ne ve oyun salonuna gelin!" yazar. Tabelada Ivan'ın öfkeli bir resmi vardır. Bu tabela kalabalığın ilgisini çeker. Zamanla Ivan büyür, kapalı alanda oturmaktan memnundur, ancak kalabalığın ilgisi azalır ve sahibi de para kaybetmeye başlar. Alışveriş merkezinde temizlik görevlisi olan George'un on yaşındaki kızı Julia, Ivan'ın en yakın arkadaşıdır. Ivan ve Julia arasında derin bir arkadaşlık bağı vardır. Julia ve Ivan resim yapmayı çok sever. Julia her gün Ivan için resim kâğıtları ve boya kalemleri getirir. Ivan'ın yaptığı resimler alışveriş merkezinde satılır.

Mack insanların ilgisini çekmek ve para kazanmak için kafese yavru bir fil getirir. Ruby adındaki yavru filii gösteri yapmaya zorlar, ona kötü davranır. Hasta fil Stella, ölmeden hemen önce Ivan'a Ruby'yi hayvanat bahçesine ulaştırmasını, onun özgür kalmasını istediğini söyler ve ondan söz vermesini ister. Ivan'ın bunu nasıl başaracağına dair hiçbir fikri yoktur. Her zamankinden daha çaresiz ve kararlıdır. Stella'nın ölümü arkadaşlarını çok üzer. Ivan resim yaparak verdiği sözü tutacağını ve yavru filii kurtarabileceğini düşünür. Mack'ten gizli geceleri saatlerce resim yapmaya başlar. Yaptığı resimleri saklar. Bir gün resim kâğıtlarını çıkarıp bir yapboz gibi yan yana dizer. Resimlerini Julia'ya gösterir. Julia bu resimlerden hiçbir şey anlamaz. Ivan hayatında ilk kez bir goril gibi göğsünü yumruklayarak bağırır. Julia ve babası Ivan'ın onlara bir şeyler anlatmak istediğini anlar ve resimlerdeki şifreyi çözmeye çalışırlar.

Resimlerde Ruby, çimenler ve diğer filler vardır, üzerinde de “Yuva” yazmaktadır. Julia babasını ikna ederek bu resimleri Ivan’ın reklamının yapıldığı tabelaya asar. Zamanla daha çok insan Ruby’yi ve sanatçı Ivan’ı görmeye gelir:

Bir gün bir televizyon kanalı röportaj için alışveriş merkezine geldiğinde bir sopa ve bir kırbaç görür. Bu görüntü televizyonda yayınlanır. Hemen sonrasında insanlar ellerinde pankartlarla hayvanların özgürlüğü için bir gösteri düzenler. Hayvanat bahçesi görevlileri kafesi teftişe gelir. Mack alışveriş merkezini kapatmak zorunda kalır. Hayvanlar sağlık kontrolünden geçirilir ve hayvanat bahçesine gönderilir. Ivan, hayvanat bahçesindeki doğal hayatına, bir goril olarak yaşamaya zamanla alışır. Orada Kinyani adında dişi bir gorille yakınlaşır. Oradaki goril sürüsünün Gümüşsirt’i ve lideri olur. Arada ağaç tepelerinden Ruby’yi görmektedir. Ruby, yeni fil ailesiyle çok mutludur. Julia, Bob ve George Ivan’ı ziyarete gelir. George birkaç ay sonra hayvanat bahçesinde işe başlayacağını söyler.

A) KİTABI OKUMADAN ÖNCE YAPILACAK ETKİNLİKLER

Anket (I)

Anketi çocuk sayısı kadar çoğaltın ve kitabı okumaya başlamadan önce uygulayın. Anketleri toplayıp saklayın. Kitabı okuduktan sonra yapacakları diğer anketle ikisini karşılaştırmak için kullanılacak.

*Anket (I) kullanılacak.

Anketi Uyguladıktan Sonra

Anket üzerinde tartışın. Çocukların nelere katıldıklarını, katılmadıklarını ve emin olmadıklarını sebepleriyle ve bir ömikle açıklamalarını isteyin.

ANKET (I) Kitabı Okumadan Önce

İsim:

Aşağıdaki ifadeleri okuyun. Burada belirtilen bir ifadeye katılıyor veya bunun doğru olduğunu düşünüyorsanız katılıyorum seçeneğini, katılmıyorsanız veya yanlış olduğunu düşünüyorsanız katılmıyorum seçeneğini, kararsızsanız emin değilim seçeneğini işaretleyin.

		Katılıyorum	Katılmıyorum	Emin Değilim
1.	Bütün goriller öfkeli hayvanlardır.			
2.	Hayvanlar sirkte gösteri yapmaya zamanla alışır.			
3.	Verilen sözler her zaman tutulmalıdır.			
4.	İnsanlar bütün hayvanlara nezaketle davranmalıdır.			
5.	Doğruyu söylemek her zaman önemlidir.			
6.	Hayvanat bahçesi, bir hayvanın yaşayabileceği en iyi ve en güvenli yerdir.			
7.	İnsan yaşadığı her yerde mutlu olabilir.			
8.	Farklı hayvan türleri birbirleriyle arkadaş olabilir.			
9.	Bir hayvanın özel bir yeteneği varsa insanların bundan para kazanması kabul edilebilir.			
10.	Bir insan iyi ya da kötü olabilir ama aynı anda ikisi birden olamaz.			
11.	Hayvanlar insanlarla iletişim kurabilir.			
12.	Hayvanlar için güç yalnızca fiziksel güç ile ilgilidir.			

B) KİTABI OKUDUKTAN SONRA YAPILACAK ETKİNLİKLER

REHBER SORULAR

Aşağıdaki soruları çocuklarla tartışın.

1. *Ivan nerede yaşıyor?*
2. *Ivan'ın yaşadığı yerin özellikleri nelerdir?*
3. *Ivan'ın en yakın arkadaşları kimlerdir?*

Ivan ve Sanat

- Ivan çizmeyi nasıl öğrendi?
- Ivan neden çizim yapmaktan hoşlanıyor?
- Kimse onun sanatını anlamadığı hâlde Ivan neden hala çizmeye devam ediyor?
- Mack neden Ivan'ın resim yapmasını istiyor?

ETKİLEŞİMLİ OKUMA: Bence...

- Daha önce sanatla uğraşan başka hayvanlar duydunuz mu? Hangi hayvan, hangi sanatla uğraşıyordu?

Ivan ve Anlamsız Sesler

- Ivan, yıllar içinde insanların kullandığı kelimeleri anlamayı öğrendiğini ama insanların konuşmasını anlamakla insanları anlamının aynı olmadığını söylerken ne demek istiyor olabilir?

ETKİLEŞİMLİ OKUMA: Ben Olsam...

- Arkadaşının adını söylemeden hatta anlamsız sesler çıkararak onu çağırmayı deneyebilir misin?
- Şimdi de anlamsız sesler çıkararak ondan bir şey istemeyi dene? Bunu yaparken neler hissettin?
- Duygularını anlamsız sesler çıkararak ifade etmeye çalış. Örneğin bir arkadaşına mutlu ya da üzgün olduğunu ne tür sesler çıkartarak anlatabilirsin?

- Kendini ifade edebildiğini düşünüyor musun? Neden böyle düşünüyorsun? Bu kaniya nasıl vardın?
- Şimdi sıra arkadaşında. Arkadaşının çıkardığı seslerden onun hangi duyguyu yaşadığını tahmin et.
- Kendimizi yeterince iyi ifade edemediğimizde neler hissederiz?
- İnsan kendini konuşmak dışında başka hangi yollarla ifade edebilir?
- Sen en iyi hangi yollarla kendini ifade edebildiğini ya da edebileceğini düşünüyorsun? (Konuşma, sanat, spor, müzik vb.)

Ivan ve Aynı Sesler

- İnsanlar onun çizdiklerini anlayamadıkları hâlde sizce neden Ivan'ın çizdiği resimleri satın almak istiyorlar? Biraz önce konuştuğumuz soruların yanıtlarını da düşünerek yanıt ver. Sence Ivan'ın ne hissettiğini anlıyorlar mı?
- Ivan neden hep aynı şeylerin resmini çiziyor?
- Ivan, aynı şeyleri defalarca çizse de asla sıkılmadığını söylüyor. Bunun sebebi ne olabilir?

ETKİLEŞİMLİ OKUMA: Ben ve Sıkıntı

- Senin yapmaktan hiç sıkılmadığın bir şey var mı? Sıkılmama sebebin ne olabilir?
- Hangi durumlarda sıkılıyorsun? Ne olursa bu durum değişir yani sıkıntın geçer ve onu yapmaya devam edersin?

Ivan ve Uyanış

Bu bölümde çalışma kâğıdındaki (1) çalışmayı yapın.

C) KİTABI OKUDUKTAN SONRA YAPILACAK ETKİNLİKLER

Çalışma Kâğıdı (I)

Ivan eski kafesinden farklı olmayan yeni ve daha temiz bir, kafeste uyandı. Burada ünlü değildi. Geçmişini yani eski kafesini, sanatını ve arkadaşlarını, kısacası geçmişte yaşadıklarını, anılarını özlüyordu.

Senin için “anı” ne demek? Onu nasıl tanımlarsın? Anıların beş özelliğini listele.

Aşağıdaki maddeler kendi listeni oluştururken sana rehber olabilir.

Anıların sana hissettirdiklerini,

Anıların sana anımsattıklarını,

Anıların sana geçmişle ilgili düşündürdüklerini,

Anıların şimdiki anda ya da bugünlerde yaşadığın olaylara etkisini,

Anıların gelecek günlerdeki düşüncene ve kararına etkisini,

Anıların belirli bir toplum ya da dünya için önemini,

Anılar unutulsa ve hiç hatırlanmasa neler olacağını düşün.

Şimdi bütün bunlardan yola çıkarak anıların beş önemli özelliğini listele. Neden öyle düşündüğünü de açıklamayı unutma.

LİSTELEME: Anıların Özellikleri

1. çünkü

2. çünkü

3. çünkü

4. çünkü

5. çünkü

REHBER SORULAR

Ivan ve Yeni Bir Televizyon

- Maya, Ivan'ın izlemesi için yeni bir televizyon getiriyor. Bu televizyon sadece gorilleri gösteriyor. Bir süre sonra Ivan, televizyonda izlediği gorilleri karşısında görüyor. Ivan daha sonra diğer gorillerle birlikte yaşamaya başlıyor. Ivan televizyonda izlediği gorilleri karşısında görünce nasıl tepki verdi?
- Diğer goriller ona nasıl davrandı?
- Yıllarca kendi türünden bir gorille karşılaşmayan Ivan, gorillerle birlikte yaşamaya nasıl alıştı?

ETKİLEŞİMLİ OKUMA: Ben ve Alışkanlıklar

Karakterler ve Özellikleri

- Karakterlerin özelliklerini çalışma kâğıdı üzerinden çalışın. Bob örneğini birlikte inceleyin. Diğer karakterler için kitapta anlatılan durumlar arasından gerekçeler bulmalarını isteyin. İsterlerse başka karakterler de ekleyebilirler.
- Çalışma kâğıdını (2A) kullanın.

ÇALIŞMA KÂĞIDI (2A): Kitabı Okuduktan Sonra

ETKİNLİKLER 2A

Kazanım

- Kim Nedir?
- Kitaptaki karakterler için onun kişilik özelliklerini açıklayan bir sıfat yazın. Seçtiğiniz sıfatı desteklemek için kitaptan bir veya birkaç cümle bulun. Karakterin yaşadığı bir olay ve yaptığı bir hareket de onun bu özelliğini destekleyebilir. Düşüncenizi destekleyen yerleri sayfa numarasını belirterek yazın.

Karakter Özellikleri

Karakter	Onu Betimleyen Bir Sıfat	Bu Özelliğini Destekleyen Cümle, Yaptığı Bir Hareket, Bir Olay
BOB	Bağımsız	"Her yer benim evim" diyor. Ayrıca Büyük Alışveriş Merkezi'ne istediği zaman girip çıkabiliyor.
Ivan		
STELLA		
RUBY		
GEORGE		
MAYA		
JULIA		
.....		
.....		
.....		
.....		

ÇALIŞMA KÂĞIDI (2B): Özelliklerini Say

ETKİNLİKLER 2B

- Rüzgâr, zil, TV kumandası ve ağaç sözcüklerinin özelliklerini düşünmelerini söyleyin. Onlarla ilgili ne biliyorlarsa yazıp söylesinler.
- *Çalışma kâğıdındaki (2B) çalışmayı yapın.

	Fiziksel özellikleri neler? (rengi, şekli, kokusu, boyutu vb.)	Ne işe yarar?	Genellikle kimler kullanır?
RÜZGÂR	1. Zayıf eser, güçlü eser. Güçlü estiğinde yıkar, devirir, parçalar. 2. Çok yönlüdür. Her yönden eser. 3. Estiği yöne bağlı olarak sıcak ya da soğuktur. 4. 5. 6. 7.	1. Enerji elde edilir. 2. Serinletir. 3. Üşütür. 4. 5. 6.	1. Her canlı türü için önemlidir. 2. 3. 4. 5. 6.
ZİL	1. 2. 3. 4. 5.		
TV KUMANDASI	1. Pille çalışır. 2. 3.		
AĞAÇ	1. Kökleriyle yere bağlı. Ama yine de hem aşağı hem de yukarı doğru uzar.		

ÇALIŞMA KÂĞIDI (2B): Kitabı Okuduktan Sonra

ETKİNLİKLER

2B Özelliklerini Say	<ul style="list-style-type: none">Rüzgâr, zil, TV kumandası ve ağacı düşün. Özelliklerini listele. Ne kadar çok özellik listelersen o kadar iyi olur.
2C Neye Benziyor? Neye Benzemiyor? Neden?	<ul style="list-style-type: none">Çalışma kâğıdındaki (2C) çalışmayı yapın. Çalışma kâğıdında verilen örnek üzerinde birlikte çalışın.

Kitaptaki karakterlerden birini seç. Önceki çalışmadaki dört sözcükten birini seçerek karakterin özelliklerini onunla ilişkilendirerek anlat. Seçtiğin sözcüğü ona benzeyen ya da ona benzemeyen, ondan farklı olan özellikleri açısından düşünebilirsin.

Sözcükler: Rüzgâr, zil, TV kumandası, ağaç.

Örnek

Bob bağımsız biri. Onun bu özelliğini rüzgâra benzetebiliriz. Yaşamak istediği şeylere kendisi karar veriyor; alışveriş merkezine istediği zaman girip çıkabiliyor. Tıpkı rüzgârın istediği yönden esmesi gibi. O yüzden Bob ve rüzgâr birbirine benziyor. Ama Bob bir TV kumandasına hiç benzemiyor. Çünkü kumandaya hep birisi basar, neyi izleyeceğine o kişi karar verir, kumanda da o ne derse yapar.

- Bu çalışma Nilay Yılmaz'ın “Düşünsel Okuma” kitabındaki Bağla Birleştir Ör isimli çalışmasından uyarlanmıştır. (Yakınsak Düşünme, sayfa 44). Tekniğin ayrıntılı yönergesi için bkz. ek I bölümü).

ÇALIŞMA KÂĞIDI (2C): Kitabı Okuduktan Sonra

Kim Nedir?

Kitaptaki karakterler için onun kişilik özelliklerini açıklayan bir sıfat yazın. Seçtiğiniz sıfatı desteklemek için kitaptan bir veya birkaç cümle bulun. Karakterin yaşadığı bir olay ve yaptığı bir hareket de onun bu özelliğini destekleyebilir. Düşüncenizi destekleyen yerleri sayfa numarasını belirterek yazın.

	Rüzgâr	Zil	TV Kumandası	Ağaç	Ona benziyor	Ona hiç benzemiyor çünkü...
Bob	Bence buna benziyor.			Bence buna hiç benzemiyor.	Onun bu özelliğini rüzgâra benzetebiliriz. Yaşamak istediği şeylere kendisi karar veriyor; alışveriş merkezine istediği zaman girip çıkabiliyor. Tıpkı Rüzgârın istediği yönden esmesi gibi. O yüzden Bob ve Rüzgâr birbirine benziyor.	Bob bir TV kumandasına hiç benzemiyor. Çünkü kumanda hep birisi basar, neyi izleyeceğine o kişi karar verir, kumanda da o ne derse onu yapar.
Ivan						
Stella						
Ruby						
George						
Maya						
Julia						
...						
...						
...						

ETKİLEŞİMLİ OKUMA: Bu Konuda Sen Ne Düşünüyorsun?

ETKİNLİKLER

Aşağıdaki soruları birlikte düşünün, tartışın.

- Ivan'ın yaşadığı yerin diğer gorillerin yaşadığı yerden farkı nedir?
- Mack neden Büyük Alışveriş Merkezi'nin tabelasında Ivan'ı kızgın ve öfkeli göstermek istiyor?
- Bazıları tüm gorillerin öfkeli olduğunu düşünüyor fakat Ivan bunun doğru olmadığını söylüyor. Peki goriller hakkında sen ne düşünüyorsun?
- Ivan öfkeli olmadığı hâlde öfkeliymiş gibi görünerek gösterinin bir parçası oluyor. Herkes Ivan'ın öfkeli bir goril olduğunu düşünürken Ivan aslında böyle olmadığını biliyor. Bu durumla nasıl baş ediyor?
- Seni yanlış anlayan ya da aslında olmadığını biri gibi olduğunu düşünenler oluyor mu?
- Bu durumla nasıl başa çıkarsın? Eğer böyle bir durumla karşılaşmadıysan Ivan'ın yerinde olsaydın bu durumla nasıl başa çıkardın? Neler yapar, kimden ya da nelerden destek ve güç alırdın?

ANKET (2)

Kitabı okumadan önce yaptıkları anketteki cevaplarıyla kitabı okuduktan sonra yaptıkları anketi karşılaştırmalarını isteyin. Kitabı okuduktan sonra hangi konuda fikirlerinin değiştiğini bulmalarını isteyin. Kitapta bu düşüncelerini değiştiren bir olay, durum, karakter vb. varsa bunların düşüncelerini ne yönde değiştirdiğini açıklamalarını isteyin.

ANKET (2) Kitabı Okuduktan Sonra

ETKİNLİKLER

2A

- Aşağıdaki ifadeleri okuyun, anketi doldurun. Kitabı okumadan önce yaptığınız anketteki cevaplarınızı yeniden gözden geçirin. Kitabı okuduktan sonra hangi konuda fikrinizi değiştirdiğine bakın. Kitapta bu düşüncenizi değiştiren bir olay, durum, karakter vb. varsa okuduklarınızın düşüncenizi nasıl etkilediğini, ne yönde değiştirdiğini ya da değiştirmedeğini açıklayın.

	“Katılı- yorum” demiş- tim.	“Katılmı- yorum” demiş- tim.	“Emin değilim” demiş- tim.	Fikrim değişti.	Çünkü... (Fikrimi kitaptaki şu olay, durum, ka- rakter vb. etkiledi)
1. Bütün goriller öfkeli hayvanlardır.					
2. Hayvanlar sirkte gösteri yapmaya zamanla alışırlar.					
3. Verilen sözler her zaman tutulmalıdır.					
4. İnsanlar bütün hayvanlara nezaketle davranmalıdır.					
5. Doğruyu söylemek her zaman önemlidir.					
6. Hayvanat bahçesi, bir hayvanın yaşayabileceği en iyi ve en güvenli yerdir.					
7. İnsan yaşadığı her yerde mutlu olabilir.					
9. Bir hayvanın özel bir yeteneği varsa insanların bundan para kazanması kabul edilebilir.					
10. Bir insan iyi ya da kötü olabilir ama aynı anda ikisi birden olamaz.					
11. Hayvanlar insanlarla iletişim kurabilir.					
12. Hayvanlar için güç yalnızca fiziksel güç ile ilgilidir					

Bağla Birleştir Ör

“Bir sebep arıyorsan bulursun, bulduğun o sebeple çoğaltmak istediğin hikâyeye sarılırsın.”

Rastgele seçtiğiniz sözcükleri, resimleri ve nesneleri toplayıp hepsini önünüze koyun. Daha sonra bunların içinden ikisini seçin ve ikisinin de içinde olduğu bir bağlam yaratmaya çalışın. Örneğin, “çiçek” ve “pasta”dan yola çıkarak çiçek şeklinde bir pasta düşünebilirsiniz ya da gerçek çiçeklerden yapılmış bir pasta, pastalar dünyasında kutlanan bir çiçek bayramı, pasta yemeği seven bir çiçek, çiçekli elbise giyen bir pastacının dükkânındaki pastalar vb. farklı bağlamlar yaratabilirsiniz.

Yaratıcı okuma/yazma önerisi: Okuduęunuz bir öyküyü ya da bilgilendirici metni veya metinde geçen bir karakteri ya da olayı rastgele seçtiğiniz sözcüklerden, resimlerden ve nesnelere yola çıkarak anlatmayı deneyin. Anlatınızda öykünün bağlamını çerçeve olarak kullanın ve seçtiğiniz şeyleri öyküdeki bir karakterle ya da olayla eşleştirmeye çalışın. Resimdeki “deniz” öyküdeki karakterin “göz rengi”ne gönderme yapıyor olabilir ya da sözcüğün içindeki ıslaklık kavramı onun üzgün olduğu bir anda çok “ağlamış” olmasıyla ilişkilendirilebilir. Karakterin karar verme konusunda deniz gibi başına buyruk ve özgür olmadığını düşünmesi ile eşleştirme yaparak bu sözcüğün daha pek çok şeyle bağlantısını kurabilirsiniz.

